

WOORD VOORAF

NEDERLAND

MOTORLAND

Nederland heeft nog nooit zoveel motorrijbewijshouders (bijna 1,5 miljoen) en motoren (bijna 750.000) gehad als in 2019. En we hebben volgens onderzoek van het World Economic Forum het beste wegennet van Europa. Je zou dus zeggen dat ons land een echt motorland is. Toch wordt dat niet vaak zo gezien. Want tja, het is best wel vol en we hebben natuurlijk geen bergpassen of eindeloze natuurgebieden.

En toch is Nederland volgens mij wel degelijk een heel bijzonder motorland. We hebben niet alleen unieke landschappen, maar ook een bijzonder rijke geschiedenis. Je moet het alleen weten te vinden.

Zoeken naar bijzondere Nederlandse routes doe ik al vijftien jaar. Daarbij viel ik regelmatig van de ene verbazing in de andere. Wist je dat er een zeehondeneiland ligt in de haven van Rotterdam? Dat je in Drenthe honderd kilometer lang door een van de grootste telescopen ter wereld kunt rijden? Dat ze daarmee zwarte gaten kunnen zien? Dat de complete grens tussen Nederland en België jarenlang onder 2000 volt stond? Dat er vlak over grens twee kraters liggen waarin een stad als Den Haag past?

Veel routes zijn een reis door de geschiedenis geworden. Van de Romeinse tijd tot Napoleon, van Hell's Highway (1944) tot de verdedigingslinies tegen Spanjaarden en Sovjets. Of rijden op een kaart uit 1816, kan dat nog? Andere keren waren wolvensporen, stilte, uithoeken of duisternis de inspiratiebron.

De lange speurtocht naar mooie en interessante routes heeft mijn kijk veranderd. Nederland is een veel specialer, spannender en geheimzinniger land dan ik ooit vermoedde.

De routes hebben doorgaans een lengte van tussen de 150 en 260 km. Bij elk verhaal vind je een routekaartje dat indicatief is bedoeld.

Voor het exacte narijden van de routes heb je gpx-bestanden nodig. Deze kun je downloaden op anwb.nl/motorboek.

Ik wens je veel leesplezier toe en veel spannende en onverwachte kilometers!

Jan Dirk Onrust

KOUWE KAKRIT

LATEN WE EENS DUUR GAAN DOEN.
WE RIJDEN VAN WASSENAER NAER
WASSENAER VIA AERDENHOUT,
BLOEMENDAEL EN 'T GEUL. WANT WAER
HET GELD ZIT, DAER IS HET MEUL

Als we via een lange, met een bladerdak overdekte oprijlaan kasteel De Wittenburg bereiken, zegt routedokter Nicolaas Jan Vis met een hete aardappel in de keel. 'Exclusiviteit ten top, kerel. Ministers, captains of industry en nou wij,

wuhuhuh.' Hij denkt een inwoner van Wassenaar na te doen. Daar zal hij de hele dag mee doorgaan, want we zijn bezig met het voorbereiden van de bijzonder eliteaire Kouwe Kakrit. We gaan van de ene rijkenenclave naar het andere

villadorp. Niet alleen om over de schutting te gluren, maar vooral om een heerlijke rit te maken. Want waar de rijken wonen, daar is het mooi. Daar ligt paradijselijk groen of een aangename waterplas, daar heb je heide, heuvels of duinen.

Daar heerst rust en beschaving. En toen kwamen wij langs.

DE CHICSTE BUSINESSCLUB

De Wittenburg is de chicste businessclub van Nederland, de plek waar raden van bestuur en kabi-

netten zich terugtrokken en waar Gorbatsjov en andere wereldleiders voor overleg kwamen. Het kasteel lijkt oud maar werd pas in 1899 gebouwd. De opdrachtgever/eigenaar was ene jonkheer Speelman, die rijk was geworden

in Indië. Zijn rijkdom wilde hij tonen met een statig landhuis of een kasteel, daar was hij nog niet helemaal uit. Om ideeën op te doen, reisde hij naar paleizen als die van Blois, Fontainebleau en Chambord. Frankrijk was voor de

Op de rode loper van De Wittenburg in Wassenaar

rijken uit deze omgeving tenslotte het gidsland en natuurlijk niet de boerenkinkelstaat Nederland, stel je veur. Maar door de veelheid aan voorbeelden veranderde de jonk-

heer tijdens de bouw voortdurend van gedachte. Dan moest alles weer anders, afgebroken worden en opnieuw gebouwd. Lang heeft hij niet van het eindresultaat ge-

DE ORANJE-KINDEREN

Van de tien rijkste buurten – gemeten naar gemiddeld jaarinkomen – liggen er drie in Wassenaar. Het startpunt ligt in Nieuw Wassenaar (7de plaats), vlakbij De Bloemcampschool, de voormalige basisschool van de

Oranje-kinderen. Daarnaast ligt het buurtje De Drie Papegaaien (5de plaats). Aan de andere kant bevindt zich De Kieviet, de buurt die de laatste jaren met ruime afstand de rijkste van Nederland is.

Optrekje Wassenaar

noten. In 1909 schoot de perfectionistische twijfelaar een kogel door zijn hoofd.

KLEDINGVOORSCHRIFT

Geldt er een kledingvoorschrift om Huize Kakkenstein te betreden? Nee. We kunnen wel een Louis Vuitton-helm op de knar zetten, een Belstaff-motorpak aantrekken en koffie met de pink omhoog drinken, maar dat maakt niet uit. Als motorrijder heuren we er toch niet bij. We gaan door buurten waar bewoners al de politie willen bellen als er twee motorrijders passeren. Pech voor die mensen trouwens. Tegen het eind van de middag rijden we nog een keer voorbij, want ook het eindpunt ligt in Wassenaar. Maar dan in het prachtige duingebied van Meijendel, waar we in Boerderij Meyendel een ongelooflijk eliteaire

De Wittenburg

pannenkoek gaan eten. Tussen begin- en eindpunt maken we een lus van ruim 250 km. Dit is precies genoeg om bijna de gehele top tien van rijkste buurten van Nederland (bronnen: CBS en Quote) aaneen te rijgen. Vaak kan dat met verbluffend mooie weggetjes, die een aantal keren over de oever van een slingerend riviertje lopen. Wat de positie van de buurten op de ranglijsten precies is en hoeveel er wordt verdiend, moeten we wel met een pak zout nemen. Dat verandert net zo snel als de beurs. Het gaat ons niet zozeer om de mensen en de cijfers, maar meer om de stenen, want die blijven wat langer hetzelfde.

OUD GELD

Het gemiddelde jaarinkomen ligt hier tegen de ton. Als je ziet wat voor kasten van villa's er staan, valt

dat eigenlijk flink tegen. Dat komt omdat er tussen de echte gefortuneerden – veertien inwoners van Wassenaar staan in de Quote 500 – veel 'oud geld' zit. Oftewel mensen met veel stenen, maar met een modaal inkomen. De onderhoudskosten van hun kapitale villa's zijn soms zo hoog, dat ze die alleen kunnen opbrengen door bijzonder zuinig te leven. Daar zie je dan een dertig jaar oud Japannertje op de oprijlaan staan. Stukken minder ingehouden zijn de nieuwe rijken die Wassenaar en de andere enclaves zijn binnengedrongen. Die laten lekker duidelijk zien wat je met een dikke portemonnee kunt kopen. Een Bentley, een Ferrari of een Range Rover op het grindpad, met een Wendy van Dijk-type erbij met Gucci-zonnebril in het haar. Alle miljonairs-clichés kun je tijdens de tocht te-

Parkeerplaats in Breukelen

genkomen, want de imitatie-drang is groot bij de nieuwe rijken.

DE ROLLENDE 'R'

Via De Kaag en de kronkelende Meije komen we later in de morgen aan bij de Vecht. Vroeger was dit het Wassenaar van Amsterdam. Elke Amsterdammer die wilde laten zien dat hij succesvol was, ontkwam er niet aan hier een 'buitenplaats' te laten neerzetten. Nergens vind je zoveel hele en halve kastelen als hier. Ook 't Gooi was door de goede bereikbaarheid en landschappelijke schoonheid populair bij gegoede Amsterdammers en Utrechters. Tegenwoordig is het vooral een habitat voor BN'ers, media-magnaten en andere nieuwe rijken. Of zij die daar graag bij willen horen. BN'ers die in hun jonge jaren nog ondertiteling zouden hebben

Lekker langs de Vecht

gekregen, bleken hier binnen de kortste keren met een rollende 'r' te spreken. Via de zeer landelijke onderkant van Amsterdam, met af en toe zicht op de duurste bouwgrond van Nederland – De Zuidas –

keren we terug naar de kuststreek. Bij Aerdenhout pakken we de rollende 'r' weer op, want ook hier struikel je over de miljonairs. Miljardairs zelfs, want hier hebben de publiciteitsschuwe Brennink-

meijers (C&A, geschat vermogen 22 miljard euro) hun miljoenenop-trekjes. Het aangrenzende Bloemendaal is de rijkste gemeente van Nederland, vlak voor Wasse-naar (dat de rijkste buurt heeft) en Blaricum. Het allermooiste deel van het plaatsje vinden we toch wel het Kopje van Bloemendaal: een op en neer slingerend wegge-tje op de rand van het duingebied, geflankeerd door de ene miljoen-ervilla na de andere.

GOEDKOPE DIRK

Noordwijk, de volgende door-gangsplaats, is een rijkenenclave in opkomst. De wijk Villa-Zuid staat op de achtste plaats van de rijke-buurtentop-tien. Dat komt onder meer door Dirk van den Broek,

beter bekend als Dirk. Hij is volgens Quote goed voor een vermogen van ruim een half miljard. Behalve dat we ook hier weer veel moois zien, leren we gaandeweg ook nog wat: als je echt rijk wilt worden, moet je alles zo goedkoop moge-lijk maken. Tegen het eind van de dag keren we terug in Wassenaar. We scheren langs de plek waar het duurste huis van Nederland ligt verstopt - eigenaar Evert Louw-man. Maar dat is dus niet te zien. Ter compensatie kun je een ommetje maken door de Konijnenlaan, daar vlak achter, die wel eens de rij-kenenclave onder de villalanen is genoemd. Zeer bezienswaardig is de laatste trend bij schatrijk Was-senaar: een gigantisch museum neerzetten. Daar hebben we het

fantastische Louwman Museum (auto's) aan te danken en het schit-terend gelegen Museum Voor-linden (moderne kunst). Naast het onzichtbare duurste huis ligt de oprijlaan van 's lands chicste golfclub: de Koninklijke Haagsche Golf & Country Club. Deze veren-iging maakte zich ooit onsterfelijk bekakt door Marco van Basten niet door de ballotage te laten ko-men. 'Is dat ook niet wat voor ons, kerel, een ballotagecommissie?' vraagt Nicolaas Jan als we in Boer-derij Meyendel zijn aangeschoven. 'Dan kunnen we de pauperfietsen buiten onze Kakrit houden.' 'Heb je wel eens naar de dagwaarde van onze eigen motoren gekeken?', vraag ik. 'Ik heb vandaag in Laren sportschoenen gezien die duurder

waren.' Op onze tafel begint een rood ledlampje te knipperen. 'Kijk! Ik kan mijn pannenkoek op-halen in de keuken', zegt Nicolaas Jan, die eigenlijk gewoon Nico heet. 'Kan ik even acht euro van je lenen?'

STARTPUNT

Landgoed de Wittenburg
Landgoed de Wittenburg 1
2244 BV Wassenaar

EINDPUNT

Boerderij Meyendel
Meijendelseweg 36
2243 GN Wassenaar

VIA

Loosdrecht, Vecht
Aerdenhout en Bloemendaal

Imitatie van een heer van stand.

Routelengte: 255 km. Download de route op anwb.nl/motorboek

